

31978L0176

L 54/19

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1978 2 25

TARYBOS DIREKTYVA
1978 m. vasario 20 d.
dėl titano dioksido pramonės atliekų

(78/176/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 100 ir 235 straipsnius,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

kadangi titano dioksido pramonės atliekos yra kenksmingos žmonių sveikatai ir aplinkai; kadangi dėl to būtina užkirsti kelią tokiai taršai, ją laipsniškai mažinti ir galiausiai visai panaikinti;

kadangi 1973 ⁽³⁾ ir 1977 ⁽⁴⁾ m. Europos Bendrijų aplinkosaugos veiksmų programose nurodyta, kad Bendrija turi imtis veiksmų prieš titano dioksido pramonės atliekas;

kadangi bet kokie įvairiose valstybėse narėse taikomų ar rengiamų nuostatų dėl titano dioksido pramonės atliekų skirtumai gali sudaryti nevienodas konkurencijos sąlygas ir turėti tiesioginės įtakos bendrosios rinkos veikimui; kadangi dėl to būtina suderinti šios srities įstatymus, kaip numatyta sutarties 100 straipsnyje;

kadangi, atrodo, būtina kartu su įstatymų suderinimu vykdyti Bendrijos veiksmus, kad išsamesnėmis taisyklėmis būtų galima pasiekti vieno iš Bendrijos tikslų aplinkos apsaugos ir gyvenimo kokybės gerinimo srityje; kadangi dėl to turėtų būti nustatytos tam tikros konkrečios nuostatos; kadangi reikėtų remtis Sutarties 235 straipsniu, nes šiam tikslui reikalingi įgaliojimai Sutartyje nėra numatyti;

kadangi Direktyvoje 75/442/EEB ⁽⁵⁾ kalbama apskritai apie atliekų šalinimą; kadangi reikia sudaryti specialią titano dioksido pramonės atliekų šalinimo sistemą, kuri užtikrintų žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugą nuo tokių kenksmingų atliekų nekontroliuojamo išleidimo, išvertimo ar išpylimo padarinių;

kadangi, norint pasiekti šiuos tikslus, reikia, kad būtų išankstinių leidimų sistema atliekoms išleisti, išversti, saugoti, išpilti ar įterpti; kadangi tokiems leidimams gauti turi būti keliamos tam tikros sąlygos;

kadangi kartu su atliekų išleidimu, išvertimu, saugojimu, išpylimu ir įterpimu turi būti vykdoma atliekų kontrolė ir atitinkamos aplinkos stebėjimas ir priežiūra;

kadangi iki 1980 m. liepos 1 d. valstybės narės esamoms pramonės įmonėms privalo sudaryti tokių atliekų keliamos taršos laipsniško mažinimo programas ir siekti visiškai panaikinti taršą; kadangi šiose programose turi būti numatyti bendri mažinimo tikslai, kuriuos reikia pasiekti ne vėliau kaip iki 1987 m. liepos 1 d., ir nurodyta, kokių priemonių kiekviena įmonė turi imtis;

kadangi valstybės narės privalo naujoms pramonės įmonėms iš anksto išduoti leidimus; kadangi prieš išduodant tokius leidimus turi būti ištirtas poveikis aplinkai ir leidimai gali būti išduoti tik įmonėms, kurios įsipareigoja naudoti tokias rinkoje esančias medžiagas, procesus ir metodus, kurie mažiausiai kenkia aplinkai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. Šios direktyvos tikslas – titano dioksido pramonės atliekų keliamos taršos prevencija ir laipsniškas mažinimas siekiant ją iš viso panaikinti.

⁽¹⁾ OL C 28, 1976 2 9, p. 16.

⁽²⁾ OL C 131, 1976 6 12, p. 18.

⁽³⁾ OL C 112, 1973 12 20, p. 3.

⁽⁴⁾ OL C 139, 1977 6 13, p. 3.

⁽⁵⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 39.

2. Šioje direktyvoje:

4 straipsnis

a) „tarša“ – tai titano dioksido gamybos proceso likučių tiesioginis ar netiesioginis išleidimas į aplinką, kuris kelia pavojų žmonių sveikatai, kenkia gyviesiems organizmams ir ekologinėms sistemoms, žaloja gamtą ir kitaip trukdo teisėtai ja naudotis;

1. Draudžiama atliekas išleisti, išversti, sandėliuoti, išpilti ar įterpti, jei nėra iš anksto gauta valstybės narės, kurios teritorijoje atliekos yra pagamintos, kompetentingos institucijos leidimo. Išankstinį leidimą taip pat išduoda ir tos valstybės narės kompetentinga institucija,

b) „atliekos“ – tai:

— titano dioksido gamybos proceso likučiai, kuriuos turėtojas šalina ar yra įpareigotas šalinti pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus,

— kurios teritorijoje atliekos yra išleidžiamos, sandėliuojamos, išpilamos ar įterpiamos,

— bet kokios pirmoje įtraukoje minimų likučių apdorojimo liekanos;

— iš kurios teritorijos atliekos yra išleidžiamos ar išverčiamos.

2. Leidimai gali būti išduodami tik ribotam laikui. Jie gali būti pratęjami.

c) „šalinimas“ – tai:

— atliekų rinkimas, rūšiavimas, transportavimas ir apdorojimas bei jų sandėliavimas, išpylimas ant žemės ar po žeme bei įterpimas į ją,

5 straipsnis

— atliekų išleidimas į paviršinius, požeminius vandenis ir jūrą bei išvertimas į jūrą,

Kai atliekos išleidžiamos ar išverčiamos, kompetentinga institucija, remdamasi 2 straipsniu ir pagal I priedą suteikta informacija, gali išduoti 4 straipsnyje minimą leidimą su sąlyga, jei:

— pertvarkymo operacijos, kurios reikalingos atliekas pakartotinai panaudojant, jas atnaujinant ar perdirbant;

a) atliekų negalima pašalinti tinkamesniu būdu;

d) „esamos pramonės įmonės“ – tai tokios pramonės įmonės, kurios jau buvo įsteigtos šios direktyvos paskelbimo dieną;

b) remiantis mokslo ir technikos žiniomis, nustatyta, kad vandenims nebus daroma jokie žalingo tiesioginio ar uždelsto poveikio;

e) „naujos pramonės įmonės“ – tai tokios pramonės įmonės, kurios šios direktyvos įsigaliojimo dieną buvo dar steigiamos arba kurios įsteigtos jau po šios datos. Esamos pramonės įmonės, išplėtos tiek, kad jose esantys pajėgumai gali pagaminti 15 000 tonų titano dioksido per metus, priskiriamos naujoms pramonės įmonėms.

c) nebus kenkiama buriavimui, žvejybai, laisvalaikio veiklai, žaliavų išgavimui, vandens gėlinimui, žuvų ir vėžiagyvių veisimuisi, ypatingos mokslinės svarbos regionams ar kitokiam atitinkamų vandenų teisėtam panaudojimui.

2 straipsnis

6 straipsnis

Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad atliekos būtų šalinamos nekeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nekenkiant aplinkai, ypač:

— nekeliant pavojaus vandeniui, orui, dirvožemiui, augalams ir gyvūnams,

— negadinant gamtos grožio ir gamtovaizdžio.

Sandėliuojant, išpilant ar įterpiant atliekas, kompetentinga institucija remdamasi 2 straipsniu ir pagal I priedą suteikta informacija, gali išduoti 4 straipsnyje minimą leidimą su sąlyga, jei:

a) atliekų negalima šalinti tinkamesniu būdu;

b) remiantis mokslo ir technikos žiniomis, nustatyta, kad požeminiams vandenims, dirvožemiui ir atmosferai nebus daroma jokie žalingo tiesioginio ar uždelsto poveikio;

3 straipsnis

Valstybės narės imasi atitinkamų priemonių atliekų prevencijai, perdirbimui ir apdorojimui, žaliavų gavimui ir kitokiam atliekų pakartotiniam panaudojimui skatinti.

c) nebus kenkiama buriavimui, žvejybai, laisvalaikio veiklai, žaliavų išgavimui, augmenijai ir gyvūnijai, ypatingos mokslinės svarbos regionams ar kitokiam atitinkamos aplinkos teisėtam panaudojimui.

7 straipsnis

1. Nepriklausomai nuo atliekų tvarkymo būdo ir intensyvumo, jos turi būti išleidžiamos, išverčiamos, sandėliuojamos, išpilamos ir įterpiamos stebint aplinką ir pačias atliekas, kaip nurodyta II priede, fiziniu, cheminiu, biologiniu ir ekologiniu požiūriu.

2. Stebėjimą reguliariai vykdo viena ar daugiau valstybių narių paskirtų kompetentingų institucijų, kurios yra išdavusios 4 straipsnyje minėtus leidimus. Jei tarša peržengia valstybių sienas, suinteresuotos šalys atitinkamą kompetentingą instituciją paskiria kartu.

3. Paskelbus šią direktyvą, Komisija per vienerius metus pateikia Tarybai pasiūlymą dėl aplinkos priežiūros ir stebėjimo tvarkos. Po to, kai *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbiamos Europos Parlamento bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės, Taryba per šešis mėnesius imasi priemonių pasiūlytais klausimais.

8 straipsnis

1. Atitinkamos valstybės narės kompetentinga institucija imasi visų reikiamų priemonių vienai iš žemiau nurodytų padėčių ištaisyti ir, jei reikia, pareikalauja sustabdyti atliekų išleidimą, išvertimą, sandėliavimą, išpylimą ar įterpimą:

a) jei II priedo A dalies 1 punkte aprašyto stebėjimo duomenys rodo, kad neįvykdytos 4, 5, ir 6 straipsniuose minimo išankstinio leidimo sąlygos; arba

b) jei II priedo A dalies 2 punkte pateiktų didelio toksiškumo bandymų duomenys rodo, kad viršytos nustatytos ribos; arba

c) jei aplinkos stebėjimo pagal II priedo B dalį, kurį valstybės narės yra įpareigosios vykdyti, duomenys rodo, kad padėtis atitinkamoje teritorijoje pablogėjo; arba

d) jei atliekų išleidimas ar išvertimas daro žalingą poveikį buravimui, žvejybai, laisvalaikio veiklai, žaliavų išgavimui, vandens gėlinimui, žuvų ir vėžiagyvių veisimuisi, ypatingos mokslinės svarbos regionams ar kitokiam atitinkamų vandenų teisėtam panaudojimui; arba

e) jei atliekų sandėliavimas, išpylimas ar įterpimas kenkia laisvalaikio veiklai, žaliavų išgavimui, augalams, gyvūnams, ypatingos mokslinės svarbos regionams ar kitokiam atitinkamos aplinkos teisėtam panaudojimui.

2. Jei tai susiję su keliomis valstybėmis narėmis, priemonės taikomos valstybėms narėms pasikonsultavus.

9 straipsnis

1. Valstybės narės sudaro laipsniško esamų pramonės įmonių atliekų keliamos taršos mažinimo ir visiško panaikinimo programas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minimose programose nustatomi bendri skystų, kietų ir dujinių atliekų taršos mažinimo tikslai, kurie turi būti įvykdyti ne vėliau kaip iki 1987 m. liepos 1 d. Programose taip pat nurodomi ir artimesni tikslai. Be to, jose pateikiama informacija apie atitinkamos aplinkos būklę, taršos mažinimo priemonės ir gamybos procese tiesiogiai susidariusių atliekų tvarkymo būdus.

3. Šio straipsnio 1 dalyje minimos programos atsiunčiamos Komisijai ne vėliau kaip iki 1980 m. liepos 1 d., kad, gavusi visas nacionalines programas, per šešis mėnesius galėtų parengti tinkamus pasiūlymus Tarybai dėl tų programų suderinimo, siekiant mažinti ir galiausiai visiškai panaikinti taršą bei gerinti konkurencijos sąlygas titano dioksido pramonėje. Po to, kai *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* paskelbiamos Europos Parlamento bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonės, Taryba per šešis mėnesius imasi priemonių Komisijos pasiūlytais klausimais.

4. Valstybės narės programos pradeda vykdyti ne vėliau kaip iki 1982 m. sausio 1 d.

10 straipsnis

1. Programos, minimos 9 straipsnio 1 dalyje, taikomos visoms esamoms pramonės įmonėms, ir jose yra nurodomos priemonės, kurių reikia imtis kiekvienos jų atžvilgiu.

2. Kai ypatingais atvejais valstybė narė mano papildomas priemonės atskiroms įmonėms esant nereikalingas direktyvos reikalavimams įvykdyti, ji per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos pateikia Komisijai įrodymus, kuriais remiantis ji tokią išvadą padarė.

3. Po nepriklausomo įrodymų patikrinimo, jei tai reikalinga, Komisija gali sutikti su valstybe nare, kad atskiroms įmonėms nebūtina imtis papildomų priemonių. Savo motyvuotą sutikimą Komisija praneša per šešis mėnesius.

4. Jei Komisija nesutinka su valstybe nare, atitinkamai įmonei taikomos papildomos priemonės įtraukiamos į valstybės narės programą.

5. Jei Komisija sutinka, jos sutikimas reguliariai peržiūrimas atsižvelgiant į vykdomo pagal šią direktyvą stebėjimo duomenis ir visus reikšmingesnius gamybos proceso pokyčius bei aplinkosaugos politikos tikslus.

11 straipsnis

Norint gauti išankstinius leidimus naujoms pramonės įmonėms statyti, pareiškimai paduodami valstybės narės, kurios teritorijoje planuojama įmonės statyti, kompetentingai institucijai. Prieš išduodant tokius leidimus, ištiriamas poveikis aplinkai. Leidimai gali būti išduodami tik įmonėms, kurios įsipareigoja naudoti tokias rinkoje esančias medžiagas, procesus ir metodus, kurie mažiausiai kenkia aplinkai.

12 straipsnis

Nepažeisdamos šios direktyvos, valstybės narės gali priimti griežtesnes taisykles.

13 straipsnis

1. Vykdydamos šią direktyvą valstybės narės turi Komisijai pateikti visą būtiną informaciją, susijusią su:

- pagal 4, 5 ir 6 straipsnius išduodamais leidimais,
- pagal 7 straipsnį vykdomo atitinkamos aplinkos stebėjimo duomenimis,
- pagal 8 straipsnį taikomomis priemonėmis.

Jos taip pat Komisijai pateikia bendrą informaciją apie medžiagas, procesus ir metodus, apie kuriuos joms yra pranešta pagal 11 straipsnį.

2. Informaciją, gautą taikant šį straipsnį, galima naudoti tik šios direktyvos tikslams.

3. Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos, jų pareigūnai ir kiti darbuotojai negali atskleisti informacijos, kurią jie gauna pagal šią direktyvą ir kuriai taikomi profesinės paslapties įpareigojimai.

4. 2 ir 3 dalys neturi trukdyti skelbti bendrą informaciją ir apžvalgas, kuriose nėra informacijos, susijusios su konkrečiomis įmonėmis ar jų asociacijomis.

14 straipsnis

Valstybės narės kas trejus metus parengia pranešimą apie titano dioksido pramonės atliekų keliamos taršos prevenciją ir laipsnišką mažinimą ir jį siunčia Komisijai, kuri jį perduoda kitoms valstybėms narėms.

Komisija kas trejus metus Tarybai ir Europos Parlamentui pateikia ataskaitą, kaip taikoma ši direktyva.

15 straipsnis

1. Valstybės narės patvirtina priemones, kurios, įsigaliojusios per dvylika mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie jas nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinių teisės aktų nuostatų tekstus.

16 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms

Priimta Briuselyje, 1978 m. vasario 20 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

Per HÆKKERUP

I PRIEDAS

INFORMACIJA, KURIAŲ REIKIA PATEIKTI NORINT GAUTI 4, 5 IR 6 STRAIPSNIUOSE MINIMĄ IŠANKSTINĮ LEIDIMĄ**A. Medžiagų savybės ir sudėtis:**

1. Bendras išpiltų atliekų kiekis ir vidutinė sudėtis (pavyzdžiui, per metus);
2. Agregatinis būvis (pavyzdžiui, kietos, skystos atliekos, dumblas ar dujos);
3. Savybės: fizinės (pavyzdžiui, tirpumas ir tankumas), cheminės ir biocheminės (pavyzdžiui, deguonies poreikis) ir biologinės;
4. Toksiškumas;
5. Atsparumas: fizinis, cheminis ir biologinis;
6. Biologinių medžiagų ir nuosėdų kaupimasis ir biologinė transformacija;
7. Jautrumas fiziniams, cheminiams ir biocheminiams pokyčiams ir atitinkamos aplinkos sąveika su kitomis organinėmis ir neorganinėmis medžiagomis;
8. Kitų teršalų susidarymo tikimybė ir kiti pokyčiai, mažinantys išteklių (žuvų, vėžiagyvių ir t. t.) tinkamumą rinkai.

B. Išvertimo ar išleidimo vietos ypatybės ir šalinimo būdai:

1. Vieta (pavyzdžiui, išvertimo ar išleidimo ploto koordinatės, gylis ir atstumas nuo kranto), vieta kitų teritorijų atžvilgiu (pavyzdžiui, poilsio, neršto, mailiaus ir žvejybos vietų bei kitų naudojamų išteklių atžvilgiu);
2. Šalinimo tempai per tam tikrą laiką (pavyzdžiui, kiekis per dieną, savaitę, mėnesį);
3. Pakavimo ir kiti talpinimo būdai, jei tokie naudojami;
4. Pradinis praskiedimas, gautas taikant siūlomą išleidimo būdą, ypač svarbu laivo greitis;
5. Išsklidimo ypatybės (pavyzdžiui, srovių, potvynių ir vėjo poveikis horizontaliam judėjimui ir vertikaliam maišymuisi);
6. Vandens ypatybės (pavyzdžiui, temperatūra, pH, druskingumas, sluoksniavimasis, taršos deguonies indeksai — ištirpęs deguonis (DO), cheminis deguonies poreikis (COD), biocheminis deguonies poreikis (BOD), organinio ir neorganinio būvio azotas, įskaičiuojant amoniaką, suspenduotas medžiagas, kitas maistingąsias medžiagas ir našumą);
7. Dugno ypatybės (pavyzdžiui, topografija, geocheminės ir geologinės ypatybės ir biologinis našumas);
8. Kitos atitinkamoje teritorijoje išverstos ar išleistos atliekos ir jų poveikis (pavyzdžiui, sunkiųjų metalų foniniai duomenys ir organinės anglies kiekis).

C. Išpylimo, sandėliavimo ar įterpimo vietos ypatybės ir atliekų šalinimo būdai:

1. Geografinė padėtis;
  2. Kaimyninių teritorijų ypatybės;
  3. Pakavimo ir kiti talpinimo būdai, jei jie naudojami;
  4. Išpylimo, sandėliavimo ir įterpimo būdų ypatybės, įskaičiuojant atsargumo priemonių, kurių imamasi vandenų, dirvožemio ir atmosferos taršai išvengti, vertinimą.
-

II PRIEDAS

ŠALINIMO PRIEŽIŪRA IR STEBĖJIMAS

A. Atliekų stebėjimas

Šalinimo operacijos vykdomos kartu:

1. Tikrinant atliekų kiekius, sudėtį ir toksiškumą, kad galima būtų užtikrinti, jog laikomasi 4, 5 ir 6 straipsniuose minimo išankstinio leidimo sąlygų.
2. Tiriant stiprų nuodingą poveikį tam tikroms moliuskų, vėžiagyvių, žuvų ir planktono rūšims, pirmiausia toms rūšims, kurios sutinkamos atliekų išleidimo vietose. Be to, turi būti atliekami bandymai su sūriavandenių krevečių rūšimis (*Artemia salina*).

Nuotėkas praskiedus 1/5 000, bandymai po 36 valandų turi rodyti, kad:

- tikrintų rūšių suaugusių formų mirtingumas ne didesnis kaip 20 %,
- lervų mirtingumas nedidesnis už kontrolinės grupės mirtingumą.

B. Aplinkos priežiūra ir stebėjimas

- I. Atliekų išleidimo į gėluosius vandenis, jūrą ar jų išvertimo atveju tikrinami tokie trys elementai: vandens stulpelis, gyvosios medžiagos ir nuosėdos. Reguliariai tikrinant išleidžiamų atliekų veikiamo ploto būklę, turi būti galima sekti aplinkos pokyčius.

Stebint nustatoma:

1. pH.
  2. Ištirpęs deguonis.
  3. Drumstumas.
  4. Hidratuoti geležies oksidai ir suspenduoti hidroksidai.
  5. Nuodingi metalai vandenyje, suspenduotose kietosiose medžiagose, nuosėdose ir susikaupę tam tikruose dugno ir pakrančių organizmuose.
  6. Augmenijos ir gyvūnijos įvairovė ir santykinė bei absoliuti gausa.
- II. Stebint, kaip atliekos sandėliuojamos, išpilamos ir įterpiamos, būtina:
    1. Tikrinti, kad paviršiniai ir požeminiai vandenys nebūtų užteršti. Tikrinant matuojamas:
      - rūgštingumas,
      - geležies (tirpios ir susidedančios iš mažų dalelių) kiekis,
      - kalcio kiekis,
      - nuodingų medžiagų kiekis (tirpių ir susidedančių iš mažų dalelių), jei tokių yra.
    2. Jei reikia, nustatyti podirvio struktūrai daromą neigiamą poveikį.
    3. Įvertinti teritorijos ekologiją aplink tą vietą, kurioje išpilamos, sandėliuojamos ar įterpiamos atliekos.